

Gledališka kritika

Macbeth kot drama mladosti

Shakespeare: Macbeth,
režija Janusz Kica, **SNG Nova Gorica**,
premiera 13. decembra

Petra Vidali

Nova slovenska uprizoritev Macbetha je predvsem krstna uprizoritev novega prevoda. Srečko Fišer je kraljeviču, ki pravi "svet se maje, jaz pa rojen, da mu ravnaj tečaj", pridružil kralja, ki na koncu pravi: "Sicer pa res nad soncem nisem več navdušen, želim, da bodi red sveta porušen."

Primerjalne sodbe se bodo najbrž vrtele okoli kakšnih bolj slavskih verzov (vzorec je priložen v okvirju), za določitev difference pa so seveda enako pomembni tudi tisti, ki jih ne bo nikoli nihče citiral.

Prvo branje je prikimalo zdaj že utrjenemu mnenju o Fišerjevih prevodih Shakespearja: gre za izjemno kombinacijo inovacije in tradicije, za zvestobo, ki jo prisega sodobna družbena in pesniška izkušnja.

Prvo poslušanje prevoda je potrdilo njegovo govornost, žal pa ne vse njegove izrazne moči. Besede lepo tečejo, a ne postojijo za hip, ne pritegnejo pozornosti, ki bi si jo zaslužile.

Novi Macbeth je enovita uprizoritev. Od prve do zadnje replike brez pavze se na razpoznavnem Kicevem

črnem odru vrstijo znanilci in izvrševalci temne zgodbe. Modus je dosledno resnoben, brez kakršnekoli distance, običajne šegavosti (vešče med seboj, vratar ...) sploh ne zaznamo. Še bolj ključen pa je manko prav tako stalne interpretativne matrice Macbetha - patološke izkrivljenosti. Macbeth in lady Macbeth v tej uprizoritvi nista to, kar sta že pregovorno, krvoločneža iz zadnjega kroga pekla, sinonima za zrelo oblastizeljenost. V bistvu sta bolj Romeo in Julija, bolj nesrečna junaka, ki ne vidita, kam ju ženejo ljubezenske želje. Kdaj smo nazadnje videli Macbetha in lady Macbeth, ki se lepo poljubljata? Iz odrske črnine izstopa samo njena rdeča obleka, ki je, se zdi, ne obarva kri, ampak ljubezen. Seveda sta to lahko, ker sta, drugače kot po navadi, mlada. Nejc Cijan Garlatti in Arna Hadžialjević ponazarjata svežo mislečnost in čutečnost, ne pa perverznega hlastanja. Odločitvi za mlada protagonista je podrejena starostna struktura celotne z gosti podkrepljene zasedbe in tudi to je hvalevredno, četudi se vloge in izvedbe premočno stapljajo v monotoni tok, ki ga prebija v vseh legah predvsem Arna Hadžialjević. Macbeth je lepo zrežirana uprizoritev v klasični maniri Janusza Kice, vendar kljub zanimivim interpretativnim premikom tokrat lepota ostaja predvsem vizualna in formalna kategorija.

Trije prevodi

"Le ugasni, ugasni, kratka luč. Življenje je/potujoča senca, beden glumec,/ki se razpreza svojo urico/po odru in potem o njem ni sluha,/le pravljica je, ki bedak jo pravi,/vsa zvočna in vsa burna, brez pomena."

(Oton Župančič)

"Zgasni, kratka sveča!/Življenje je samo senca, ki hodi,/ubog igralec, ki se svojo uro/z odra košati in muči, potem pa/se ga ne sliši več; zgodba, ki jo/pove bedak hrupno in burno, vendar/ničesar ne pomeni."

(Milan Jesih)

"Ugasni, kratka sveča!/Življenje je samo begotna senca, slab igralec,/ki se na odru petelini: drgne deske svojo uro/in že nihče več ne ve zanj. Zgodba,/ki jo pripoveduje bebec, en sam vrišč in bes,/pomeni pa ne nič."

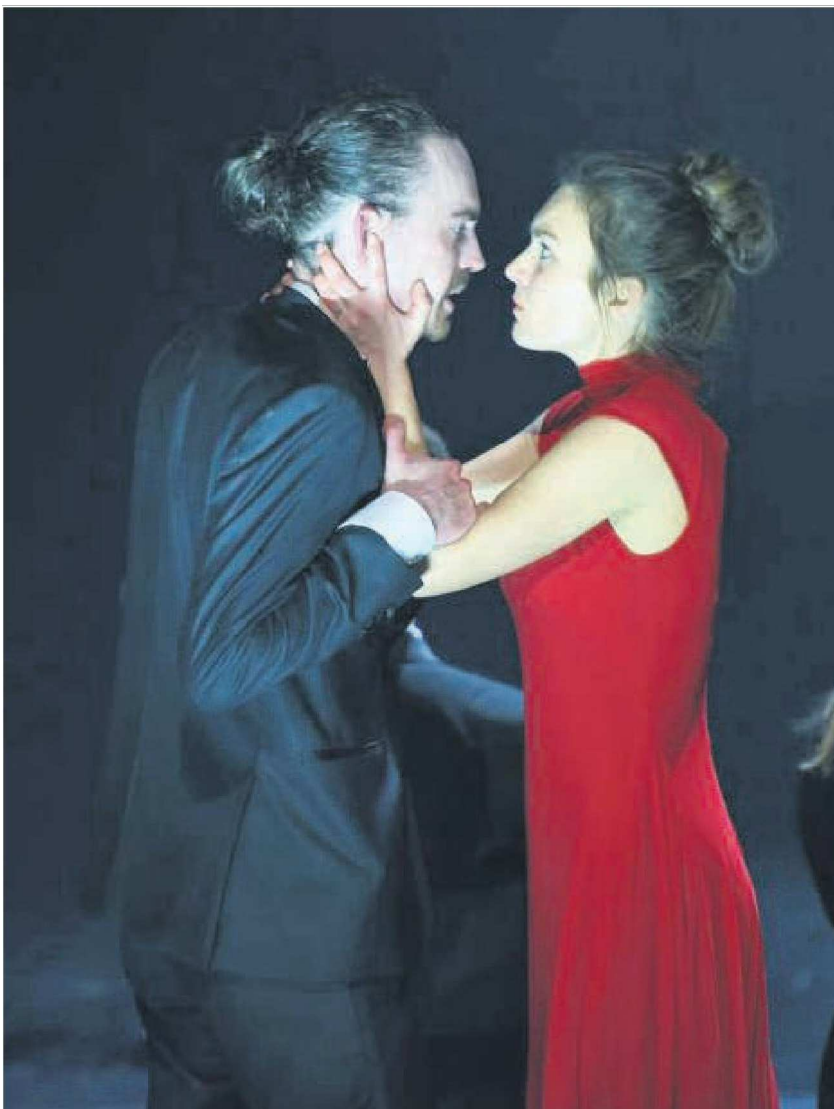
(Srečko Fišer)

Prej Romeo in Julija kot zrel oblastizeljen par

Ustvarjalci predstave

Prevajalec Srečko Fišer, režiser Janusz Kica, dramaturginja Martina Mrhar, lektor Srečko Fišer, scenografinja Karin Fritz, kostumografinja Bjanka Adžić Ursulov, avtor glasbe Arturo Anecchino, oblikovalec svetlobe Samo Oblokar, oblikovalec zvoka Stojan Nemec, asistentka režiserja Maša Pelko.

Igrajo: Nejc Cijan Garlatti, Arna Hadžialjević, Gorazd Jakomini, Žiga Udir, Gregor Prah k. g., Žan Perko k. g., Jure Kopušar, Peter Harl, Jože Hrovat, Lovro Zafred k. g., Miha Nemec, Ana Facchini, Patrizia Jurinčič Finžgar, Medea Novak, Dušanka Ristić.

Kdaj smo nazadnje videli, da se Macbeth in lady Macbeth lepo poljubljata?